

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
§ 1. TOPLU İŞ HUKUKUNA GİRİŞ.....	1
I. TOPLU İŞ HUKUKUNUN GELİŞİMİ.....	1
II. ANAYASA’NIN İLGİLİ HÜKÜMLERİ.....	5
III. SENDİKA VE TOPLU PAZARLIK HAKKINA İLİŞKİN ULUSLARARASI BELGELER.....	8
1. Birleşmiş Milletler Belgeleri	8
a. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.....	8
b. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	8
c. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	9
2. Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmeleri	10
a. 87 No’lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi.....	10
b. 98 No’lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi	13
c. Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşme	15

d. İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar Hakkında 135 sayılı Sözleşme	18
e. Tarım İşçilerinin Dernek Kurma ve Birleşme Haklarına Müteallik 11 sayılı Sözleşme.....	19
3. Avrupa Konseyi Belgeleri	20
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	20
b. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	20
4. Avrupa Birliği Belgeleri.....	21
a. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	21
b. Çalışanların Temel Sosyal Hakları Topluluk Şartı...	22
IV. TOPLU İŞ HUKUKU'NDA YARGILAMAYA İLİŞKİN GENEL ESASLAR.....	23
1. Toplu iş hukuku yargılamasında görev ve yetki	23
2. İş uyuşmazlıklarında basit yargılama usulü uygulanması.....	25
3. Toplu iş hukukunda kesin karar verilmesi üzerine	25
4. Kesin karar verilen haller.....	27
a. İlk derece mahkemesinin kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler.....	27
b. Bölge adliye mahkemesinin kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler.....	29
c. Yargıtay'ın kesin olarak karar vermesini düzenleyen hükümler	29
5. Toplu iş hukukuna ilişkin uyuşmazlıklarda dava şartı olarak arabuluculuk	31

BİRİNCİ BÖLÜM

SENDİKA HUKUKU

§ 2. SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜ.....	31
I. GENEL OLARAK	31

II.	SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN AYRIMLARI.....	31
1.	Bireysel sendika özgürlüğü	31
a.	Olumlu sendika özgürlüğü.....	32
b.	Olumsuz sendika özgürlüğü	32
2.	Kolektif sendika özgürlüğü	32
§ 3.	SENDİKA KAVRAMI VE UNSURLARI.....	34
I.	SENDİKANIN TANIMI.....	34
II.	SENDİKANIN UNSURLARI.....	34
1.	Özel hukuk tüzel kişiliği.....	34
2.	İşçi ve işverenlerce kurulması.....	34
3.	Amaç unsuru	35
4.	Serbestçe kurulan bir tüzel kişilik olması.....	35
5.	Sendikaların bağımsız kuruluşlar olması	35
6.	Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına uygun faaliyet.....	36
§ 4.	SENDİKALARIN KURULMASI	37
I.	SENDİKALARIN KURULUŞ DÜZEYİ	37
1.	İşyeri/işkolu/meslek esasına göre sendikalaşma	37
2.	Sendikaların işkolu esasına göre kurulması	38
3.	İşyerinin girdiği işkolunun belirlenmesi	40
a.	İşkolunun Bakanlıkça belirlenmesi.....	41
b.	Tespitin asıl işe göre yapılması.....	42
c.	Bağlı işyerlerinde tespit.....	43
d.	Parçalı tespit	49
e.	Alt işverenlerde tespit	51
f.	Tespitin yapılma zamanı	54
g.	İşkolu tespitinin bekletici sorun yapılması	55
aa.	Yetki işlemleri başlamadan önce işkolu tespiti...55	
bb.	Yetki işlemleri başladıktan sonra işkolu tespiti	56
h.	İşkolu tespiti – NACE ilişkişi	60
i.	Tespit karşı dava açılması	69

j. Bakanlığın işkolu tespiti yapmaktan kaçınması	73
II. İŞÇİ SENDİKASININ KURULUŞ USULÜ	75
1. Sendika kurucularının nitelikleri.....	75
a. İşçi sıfatına sahip olmak.....	75
b. Fiilen çalışmak	76
c. Fiil ehliyetine sahip olmak.....	77
d. Belirli suçlardan hüküm giymemiş olmak.....	78
e. Asgari kurucu sayısı	78
2. Tüzük ve belgelerin hazırlanması ve tevdi	78
3. Sendikanın tüzel kişilik kazanma anı.....	79
4. Tüzel kişilik kazanıldıktan sonra yapılacaklar.....	80
5. Tüzük ve belgelerde eksiklik veya kanuna aykırılık saptanması.....	80
6. Sendikanın fiil ehliyetini kazanması.....	81
III. İŞVEREN SENDİKASININ KURULUŞU	81
IV. KONFEDERASYONUN KURULUŞU.....	82
1. Farklı işkollarından en az beş sendikanın bir araya gelmesi.	82
2. Tüzüğün hazırlanması ve tevdi.....	82
V. KURULUŞLARIN KATILMASI VEYA BİRLEŞMESİ....	83
§ 5. SENDİKA VE KONFEDERASYONUN ORGANLARI	85
I. ZORUNLU ORGANLAR	85
1. Genel kurul	85
a. Oluşumu	85
b. Genel kurulun görev ve yetkileri.....	86
c. Toplantı zamanı.....	88
aa. İlk genel kurul	88
bb. Sonraki genel kurullar ve olağanüstü genel kurul	88
d. Toplantıya çağrı	90
e. Çağrı yapılmaması	90

f.	Genel kurulun toplantı ve karar yeter sayıları	91
g.	Seçim gündemli genel kurul	91
aa.	Seçimin yapılması	91
bb.	Seçimlere itiraz	93
h.	Genel kurul dışında yapılan delege seçimi.....	93
2.	Genel kurul dışındaki zorunlu organlar	95
a.	Genel kurul dışındaki organlara ilişkin ortak hükümler	95
aa.	Üye sayıları	95
bb.	Üyelerin nitelikleri.....	96
cc.	Toplantı ve karar yeter sayıları	97
b.	Yönetim kurulu.....	97
aa.	Yönetim kurulu üyeliği	97
aaa.	Üyeliğe seçilebilme koşulları ve üye seçimi.....	97
bbb.	Üyelerin görev süresi ve sona ermesi.....	98
ccc.	Üyelerin mal bildiriminde bulunma zorunluluğu	99
bb.	Yönetim kurulunun görevleri	99
c.	Denetleme kurulu.....	100
aa.	Denetleme kurulu üyeliği.....	100
bb.	Denetleme kurulunun görevleri.....	100
d.	Disiplin kurulu	101
aa.	Disiplin kurulu üyeliği	101
bb.	Disiplin kurulunun görevleri.....	101
II.	İHTİYARİ ORGANLAR.....	102
§ 6.	ÜYELİĞİN KAZANILMASI	104
I.	İŞÇİ SENDİKASI ÜYELİĞİ.....	104
1.	Üyelik koşulları.....	104
a.	İşçi sıfatına sahip olmak.....	104
b.	Onbeş yaşını doldurmuş olmak	104
c.	Sendikanın kurulu bulunduğu işkolunda çalışmak	104

d. Aynı anda aynı işkolunda başka bir sendikaya üyelik durumu.....	104
2. Üyelğin kazanılması süreci.....	105
a. e-Devlet üzerinden başvuru ve üyelğin kazanılma anı	105
b. Üyelğin mahkeme kararıyla kazanılması	106
c. Kurucu üyelik.....	109
II. İŞVEREN SENDİKASI ÜYELİĞİ.....	109
1. İşveren sıfatına sahip olmak.....	109
2. Üyelik prosedürü.....	109
III. KONFEDERASYON ÜYELİĞİ	111
§ 7. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN HAK VE BORÇLAR	112
I. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN HAKLAR.....	112
1. Faaliyetlere ve yönetime katılma hakkı	112
2. Eşit davranılmasını ve ayrımcılık yasaklarına uyulmasını talep hakkı.....	112
II. ÜYELİK İLİŞKİSİNDEN DOĞAN BORÇLAR.....	113
1. Kararlara uyma borcu.....	113
2. Aidat ödeme borcu.....	113
a. Aidatın miktarı	113
b. Aidat borcunun askıda olması.....	114
c. Aidatın kaynaktan kesme usulüyle gönderilmesi	114
d. Aidatın kesilmemesi veya süresinde gönderilmemesi.....	116
e. Alt işverenin aidat borcundan asıl işverenin sorumluluğu.....	117
f. Yetkili sendikanın ihtilafli olduğu dönemde aidatın kesip gönderilmesi yükümlülüğü	117
g. Ard etki döneminde aidatın kesilip gönderilmesi yükümlülüğü.....	118
h. Aidat alacağında zamanaşımı ve görevli mahkeme.	119

§ 8. ÜYELİĞİN ASKIYA ALINMASI VE SONA ERMESİ	120
I. ÜYELİĞİN DEVAMINI ENGELLEMİYEN HALLER.	120
1. Organlarda görev alma.....	120
2. Geçici işsizlik.....	120
3. Aylık veya toptan ödemeye rağmen çalışmanın devam etmesi.....	121
II. ÜYELİĞİN ASKIYA ALINMASI	122
III. ÜYELİĞİN SONA ERMESİ.....	122
1. Üyeliğin kendiliğinden sona ermesi	122
2. Üyeliğin istifa suretiyle sona ermesi	123
a. İstifa usulü.....	123
b. İstifanın hüküm doğurma anı	124
3. Üyeliğin ihraç suretiyle sona ermesi.....	124
4. Konfederasyon üyeliğinden istifa ve ihraç	125
§ 9. SENDİKAL FAALİYET GÜVENCESİ VE ÜYELİK GÜVENCESİ.....	127
I. GENEL OLARAK	127
II. 6356 SAYILI KANUNA KADAR OLAN SÜREÇ.....	129
1. İş güvencesinden önceki dönem	129
2. İş güvencesinden (4773 sayılı Kanun) sonraki dönem.	130
III. 6356 SAYILI KANUN İLE BAŞLAYAN SÜREÇ	131
1. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından önceki durum.....	131
a. Terim konusu.....	131
b. İşe girişteki sendikal ayırım için de tazminat öngörülmesi	132
c. Sendikal tazminat talebi ile işe iade davası arasındaki zorunlu bağlantının ortadan kaldırılması.....	132
d. Sendikal tazminat talebi ve işe iade talebinin ayrılmasının değerlendirilmesi.....	135

e. İptalden önce iş güvencesine tabi olmayanların durumu	136
2. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı ile ortaya çıkan durum	138
IV. SENDİKAL TAZMİNATIN HESABINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR	142
1. Sendikal tazminatın miktarı.....	142
2. Sendikal tazminata esas ücret.....	145
3. Sendikal tazminatın belirli alacak niteliği.....	145
V. SENDİKAL TAZMİNATIN TABİ OLDUĞU ZAMANAŞIMI	146
VI. İSPAT YÜKÜ VE YARGI KARARLARI.....	148
VII. AKSİNE ANLAŞMALARIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ.....	160
VIII. SENDİKAL İŞE İADE DAVASINDA KANUN YOLU.....	161
IX. SENDİKA ÖZGÜRLÜĞÜNÜN TÜRK CEZA KANUNU İLE KORUNMASI	162
1. Bireysel sendika özgürlüğünün engellenmesi	164
2. Kolektif sendika özgürlüğünün engellenmesi	167
X. İDARİ PARA CEZASI YAPTIRIMI	168
XI. FAALİYETİ ENGELLENEN SENDİKANIN TAZMİNAT TALEP HAKKI ÜZERİNE	169
§ 10. İŞÇİ KURULUŞU YÖNETİCİLİĞİ VE GÜVENCESİ	173
I. YÖNETİCİ KAVRAMI	173
II. YÖNETİCİ İLE KURULUŞ ARASINDAKİ İLİŞKİ	173
III. AMATÖR – PROFESYONEL YÖNETİCİ AYRIMI.....	175
IV. İŞÇİ KURULUŞU YÖNETİCİLİĞİNİN GÜVENCESİ..	176
1. İşe geri dönme güvencesi.....	176
a. Yararlanmanın koşulları	176
aa. Yönetici seçilmesi nedeniyle işten ayrılma.....	177
bb. Yöneticilik görevinin belirli nedenlerle son bulması.....	177
cc. Bir ay içinde başvuru	179

b. İşe geri dönme güvencesinin hükümleri.....	179
aa. İşverenin işe başlatma zorunluluğu	179
bb. İşverenin yöneticiyi işe başlatmaması	180
2. Kıdem tazminatı alma olanağı	181
3. İşçi kuruluşu yöneticilerinin sosyal güvenlik hakkı	183
4. Askı halinin başlaması ve sona ermesi	183
5. Amatör yöneticilerin durumu	184
6. Birden fazla dönem yöneticilik yapılması halinde güvenceden yararlanma durumu.....	184
a. Yöneticilik dönemlerinin birbirini izlemesi halinde.....	184
b. Yöneticilik dönemleri arasında kesinti bulunması halinde.....	185
V. YÖNETİCİNİN SADAKAT YÜKÜMÜNÜN DEVAM ETMESİ.....	185
§ 11. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ VE GÜVENCESİ.....	186
I. ATANMASI.....	186
II. NİTELİKLERİ.....	186
III. SAYISI	187
IV. GÖREVLERİ	187
V. TEMSİLCİNİN GÖREV SÜRESİ VE SONA ERMESİ..	188
VI. TEMSİLCİNİN GÜVENCESİ.....	190
1. Feshe karşı korunma.....	190
a. Fesih tarihi ile mahkeme kararının kesinleştiği tarih arasındaki süre	192
b. Mahkeme kararının kesinleşmesinden sonraki süre.....	193
c. Kararın kesinleşmesine kadar ve karar kesinleştikten sonraki süreye ilişkin ortak koşul ...	195
2. İş ve işyeri değişikliğine karşı korunma.....	196
VII. TEMSİLCİ GÜVENCESİNİN AMATÖR YÖNETİCİLER İÇİN DE UYGULANMASI.....	197

VIII. ALT İŞVEREN SENDİKA İŞYERİ TEMSİLCİSİNİN HAKLARINDAN ASIL İŞVERENİN SORUMLULUĞU.....	198
§ 12. KURULUŞLARIN DAVA EHLİYETİ.....	199
I. GENEL OLARAK	199
II. TÜZEL KİŞİLİK OLARAK.....	199
III. KURULUŞLARIN ORTAK MENFAATE İLİŞKİN DAVA EHLİYETİ.....	199
IV. SENDİKALARIN ÜYELERİ TEMSİLEN DAVA EHLİYETİ (TAKİP YETKİSİ)	203
§ 13. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ VE GELİR/ GİDERLERİNDEKİ SINIRLAMALAR.....	206
I. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİNİN ÇERÇEVESİ	206
1. Tüzük ve amaç doğrultusunda faaliyet	206
2. Faaliyetten yararlandırmada eşitlik, ayırım yasaklarına uyma ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetme.....	206
3. Faaliyetlerden üye olmayanların yararlanmasının kuruluşun iznine bağlı olması	207
II. KURULUŞLARA SERBEST FAALİYETLER.....	208
1. Sendikaların toplu iş sözleşmesi yapması ve toplu iş uyuşmazlığının tarafı olması.....	208
2. Sendikaların işyeri sendika temsilcisi tayin etmesi.....	209
3. Kuruluşların doğal afetlerde yardım yapması	209
4. İşveren sendikalarının (SGK primlerinin karşılanması amacıyla) dayanışma ve yardım fonu oluşturması	210
5. Sendikaların grev ve lokavt yardımları yapması	211
6. Kuruluşların eğitim amaçlı yardımlar yapması	211
7. Kuruluşların sanayi ve ticaret kuruluşlarına yatırım yapması	212
III. FAALİYETLERDEKİ VE GELİR/GİDERLERDEKİ YASAKLAR	212

1. Kuruluşların amaç dışı faaliyet yasağı.....	212
2. Siyasi partilerle ilişkilerdeki yasaklar	213
3. İşçi ve işveren kuruluşlarının birbirleriyle ilişkilerindeki yasaklar	214
4. Kuruluşların yardım ve bağış almasına ilişkin sınırlamalar	214
§ 14. KURULUŞLARIN FAALİYETLERİNİN DURDURULMASI, KAPATILMASI VE SONA ERMESİ ...	216
I. GENEL OLARAK	216
II. FAALİYETİN DURDURULMASI VE KAPATMA SEBEPLERİ.....	216
1. Tüzük ve belgelerde eksiklik ve kanuna aykırılık.....	216
2. Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokratik esaslara aykırı faaliyet.....	217
III. FAALİYETİN DURDURULMASININ HÜKÜMLERİ	219
1. Tüzel kişiliğin devam etmesi.....	219
2. Kayyım atanması.....	219
3. Dayanışma aidatı ödeme borcunun ortadan kalkması.	219
IV. SONA ERMENİN HÜKÜMLERİ	220
1. Tüzel kişiliğin sona ermesi.....	220
2. Malvarlığının tasfiyesi.....	220
3. Malvarlığının devri.....	220

İKİNCİ BÖLÜM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HUKUKU

§ 15. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE KONUSU	221
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİYLE DÜZENLENEBİLECEK ALANIN BELİRLENMESİNİN ÖNEMİ	221
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN KONU İTİBARIYLA KAPSAMI	223

1. İşçiler ve işverenlerin karşılıklı ekonomik ve sosyal durumları ve çalışma şartları kavramı.....	223
2. Toplu iş sözleşmesinin 6356 sayılı Kanunda öngörülen konusu.....	232
a. İş sözleşmesiyle ilgili hükümler	232
aa. İş sözleşmesinin yapılmasına ilişkin hükümler	232
bb. İş sözleşmesinin konusuna ilişkin hükümler...	233
cc. İş sözleşmesinin sona ermesine ilişkin hükümler	236
b. Toplu iş sözleşmesi taraflarının karşılıklı hak ve borçlarına ilişkin hükümler	236
c. Toplu iş sözleşmesinin uygulanması, denetimi ve uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin hükümler	237
§ 16. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN DÜZEYİ VE KAPSAMI (TÜRLERİ)	238
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN DÜZEYİ	238
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI (TÜRLERİ)	238
1. İşyeri toplu iş sözleşmesi.....	238
2. İşletme toplu iş sözleşmesi.....	239
3. Grup toplu iş sözleşmesi	240
III. ÇERÇEVE SÖZLEŞME	242
§ 17. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE YETKİ KAVRAMI.....	245
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI.....	245
II. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİ	247
1. İşveren tarafının yetkisi	247
2. İşçi tarafının yetkisi	248
a. İşkolu barajı.....	250
aa. Oranı	250
bb. İşkolu barajının belirlenmesi (işkolu istatistikleri)	253
cc. İstatistiklerin yayımı ve itiraz.....	254

dd. İşkolu barajının aranmadığı haller	255
aaa. 2009 Temmuz istatistiğinde işkolu barajını geçmiş işçi sendikaları	256
bbb. 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikaları	256
b. İşyeri/işletme/grup barajı	257
c. İşyerindeki/işletmedeki işçi sayısının belirlenmesi.....	269
aa. İşçi niteliğine sahip olanlar	269
bb. Muvazaalı işçi alındığı iddiası	271
cc. Derdest işe iade davalarının etkisi.....	274
dd. Yasal süre içinde bildirilenlerin esas alınması .	276
d. Bir işverenin birden fazla bağımsız faaliyeti tek merkezden yürütmesi	276
III. KAMUDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA HAKKININ KONFEDERASYONLARA TANINMASI 279	
§ 18. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YETKİSİNİN ALINMASI	
(TESPİTİ)	284
I. BAŞVURU.....	284
1. Başvuru hakkına sahip olanlar.....	284
2. Başvuru zamanı	284
3. Bir başka sendikanın başvurusu	285
4. Başvurunun içeriği.....	286
II. BAŞVURUNUN İNCELENMESİ VE BİLDİRİM.....	286
1. Başvuru gününe göre inceleme	286
2. Bakanlığın bildiriimi	287
a. Olumsuz tespit bildiriimi.....	287
b. Olumlu tespit bildiriimi	288
3. Olumlu/olumsuz tespit bildirimine itiraz	288
a. İtiraz hakkına sahip olanlar ve itiraz süresi.....	288
b. Görevli makam ve yetkili mahkeme	290
c. İtiraz dilekçesinin kaydettirilmesi.....	293

d. İtirazın davalıları	294
e. İtirazın konusu ve incelenmesi	296
4. Yerel mahkeme kararına itiraz (olumlu tespite itiraz ile olumsuz tespite itiraz arasındaki düzenleme farklılığı).....	301
5. İtirazın sonucu	303
6. Kesin yetki belgesi verilmesi.....	303
7. Yetki belgesinin hükümden düşmesi	304
§ 19. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİ VE İMZALANMASI.....	307
I. GÖRÜŞMEYE ÇAĞRI	307
1. Çağrı süresi	307
2. Çağrı tarihinin bildirim ve çağrıya tüm tekliflerin eklenmesi.....	307
II. GÖRÜŞMENİN BAŞLAYACAĞI YER VE ZAMANIN BELİRLENMESİ	309
III. GÖRÜŞMENİN BAŞLAMASI.....	309
1. İlk toplantı.....	309
2. Azami toplantı süresi.....	309
IV. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İMZALANMASI, ŞEKLİ VE İLANI	310
V. İŞVERENİN, BİR BAŞKA YERDE UYGULANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİ UYGULAYACAĞI TAAHHÜDÜNDE BULUNMASI.....	310
§ 20. YETKİ BELGESİ BULUNMAKSIZIN YAPILAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ VE HÜKÜMLERİ	313
I. DÜZENLEMENİN İSABETSİZLİĞİ.....	313
II. HÜKÜMLERİ	313
§ 21. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİ VE SONA ERMESİ	317
I. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİ	317
1. Toplu iş sözleşmesinin belirli süreli olması.....	317
2. Yasal en az ve en çok süre	317

a.	Kural.....	317
b.	İstisna	318
II.	YETKİ BELGESİ ALINMAMASI.....	318
1.	Sürenin sonradan değiştirilememesi	319
III.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN YÜRÜRLÜK BAŞLANGICI	319
1.	Sözleşmenin imza tarihinde yürürlüğe girmesi.....	319
2.	Sözleşmenin imza tarihinden sonra yürürlüğe girmesi	319
a.	Kanundan doğan zorunluluk nedeniyle	320
b.	Tarafların anlaşmasıyla	320
3.	Sözleşmenin yürürlük tarihinin imza tarihinden önceye alınması (geriye etki)	320
a.	Sözleşmenin geriye etkili yürürlüğe konulmasının amacı.....	320
b.	Geriye etkili yürürlüğe koyabilme yetkisinin sınırları	321
aa.	Anayasal sınırlar	321
bb.	Fiili uygulama olanağı.....	322
c.	Geriye etkili yürürlüğe koymanın açıkça kararlaştırılması.....	322
d.	Geriye etkinin süresinin sınırı.....	323
aa.	Eski toplu iş sözleşmesinin bitimi tarihi.....	323
bb.	Yetki belgesi için başvurulduğu tarih	324
IV.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ.....	325
§ 22.	YETKİ/TOPLU GÖRÜŞME SÜRECİ İÇERİSİNDE VEYA İMZADAN SONRA MEYDANA GELEN BAZI DEĞİŞİKLİKLERİN ETKİSİ	327
I.	GENEL OLARAK	327
II.	TARAF İŞÇİ/İŞVEREN SENDİKASINDA MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLER.....	327
1.	Toplu iş sözleşmesi imzalandıktan sonra meydana gelen değişiklikler	327

a. İşçi sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	327
b. İşveren sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğinin sona ermesi.....	328
2. Toplu iş sözleşmesi imzalanmadan önce meydana gelen değişiklikler	328
a. İşveren sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	328
b. İşçi sendikasının faaliyetinin durdurulması veya tüzel kişiliğin sona ermesi.....	328
III. SENDİKANIN YETKİYİ KAYBETMESİ	329
IV. İŞKOLUNUN DEĞİŞMESİ.....	330
V. İŞVERENİN SENDİKA ÜYELİĞİNİN SONA ERMESİ	331
VI. İŞYERİNİN DEVRİ - İŞVERENİN DEĞİŞMESİ	331
1. İşletme veya işyeri toplu iş sözleşmesi bulunan bir işyerinin veya bir kısmının devri.....	332
2. İşletme toplu iş sözleşmesi tarafı olan bir işverenin, aynı işkolunda yeni bir işyeri devralması.....	335
3. Kanunda kuruluş şeklinde birleşme halinin düzenlenmemiş olması	336
VII. BAŞVURUDAN SONRA YETKİ AŞAMASINDA MEYDANA GELEN İŞYERİ DEVİRLERİ	338
1. Genel Kural: Yeni işverenin yetki işlemleriyle bağlı olması	338
2. İstisna: İşyeri devri ile birlikte yetki koşullarının ortadan kalkması.....	338
VIII. İŞYERİNİN TAŞINMASI.....	340
IX. İŞYERİNİN KAPANMASI.....	340
X. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAN İŞÇİ KALMAMASI.....	340

§ 23. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE TARAFLARIN İRADELERİYLE SONRADAN DEĞİŞİKLİK YAPILMASI		342
I.	GENEL OLARAK	342
II.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE SONRADAN DEĞİŞİKLİK KAVRAMI.....	342
III.	SONRADAN DEĞİŞİKLİĞİN HUKUKİ NİTELİĞİ	344
IV.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİ	344
V.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNE SAHİP OLANLAR VE USULÜ	345
VI.	DEĞİŞİKLİK YAPMA YETKİSİNİN SÜRESİ	349
VII.	DEĞİŞİKLİĞİN YAZILI ŞEKİLDE YAPILMASI	350
VIII.	DEĞİŞİKLİĞİN İÇERİĞİ	350
	1. Sözleşmenin sonradan değiştirilemeyecek unsurları ...	350
	2. Sözleşmenin sonradan değiştirilebilecek unsurlarının değerlendirilmesi	351
	a. Tarafların karşılıklı hak ve borçlarına ilişkin hükümlerde değişiklik	351
	b. İş sözleşmesine ilişkin hükümlerde değişiklik.....	351
	aa. Doğmuş bulunan haklara ilişkin değişiklik	352
	bb. Gelecekteki haklara ilişkin değişiklik.....	357
	c. Normların hukuki niteliğinde değişiklik	358
IX.	DEĞİŞİKLİĞİN GÖREVLİ MAKAMA TEVDİ EDİLMESİ	359
X.	SONRADAN DEĞİŞİKLİĞE İLİŞKİN UYUŞMAZLIK	359
	1. Uyuşmazlığın hukuki niteliği	359
	2. Uyuşmazlığın çözümlenmesi.....	360
	a. İş mücadelesi yoluyla	360
	b. Dava yoluyla.....	361
	c. Özel hakem yoluyla.....	361
§ 24. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İŞ SÖZLEŞMESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		364
I.	DOĞRUDAN VE EMREDİCİ ETKİ.....	364

II.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNE AYKIRI PROTOKOL YAPILMASI: EMREDİCİ ETKİNİN TİPİK UYGULAMASI	366
III.	EMREDİCİ ETKİNİN ENGELLENMESİ	369
1.	Emredici etkinin tarafların iradesiyle ortadan kaldırılması	369
a.	Düzenlemenin olumlu ve olumsuz yönleri.....	369
b.	Emredici etkinin ortadan kaldırılmasının koşulları ve kapsamı.....	371
c.	Emredici etkinin ortadan kaldırılmasının hükümleri	372
2.	İşçi lehine hüküm	372
a.	İşçi lehine hüküm kuralının kapsamı	372
b.	İşçi lehine hüküm değerlendirmesinde statü değişiklikleri.....	374
§ 25. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİYLE BAĞLILIK VE YARARLANMA		380
I.	İŞVEREN SENDİKASI ÜYELERİNİN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİYLE BAĞLILIĞI	380
1.	Bağlılığın başlangıcı	380
2.	Bağlılığın sona ermesi	380
II.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TÜM İŞÇİLERE UYGULANACAK HÜKÜMLERİ	381
III.	İŞÇİLERİN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANMASI.....	383
1.	Taraf sendika üyelerinin yararlanması.....	383
a.	Yararlanmanın başlangıcı.....	383
aa.	İmza tarihinde üye olan işçiler.....	383
bb.	İmza tarihinde iş sözleşmesi sona ermiş işçilerin durumu	386
cc.	İmza tarihinden sonra üye olan işçiler	387
b.	Üye sıfatıyla yararlanmanın sona ermesi	389
2.	Taraf sendikaya üye olmayanların yararlanması	389

a.	Dayanışma aidatı ve sendika özgürlüğü ilişkisi	389
b.	Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanma koşulları...	391
aa.	Yararlanma hakkına sahip bulunan işçiler	391
bb.	Talepte bulunulması	392
aaa.	Talebin muhatabı	393
bbb.	Talebin kabulünün gerekmemesi	393
cc.	Dayanışma aidatının miktarı ve ödenmesi	393
dd.	Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanmanın başlangıcı.....	394
ee.	Dayanışma aidatı ödeyerek yararlanmanın sona ermesi	396
c.	Yararlanmanın devam etmesine rağmen dayanışma aidatı ödeme yükümünün ortadan kalkması.....	396
3.	Alt işveren işçilerinin asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden yararlanma talebi	397
IV.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAMAYAN İŞÇİLER	399
1.	Grev sırasında işyerinde çalışmış bulunan işçiler.....	399
2.	Toplu iş sözleşmesi taraflarının anlaşmasıyla kapsam dışı bırakılan işçiler (kapsam dışı personel)	402
3.	İşveren vekilleri ve işvereni görüşmelerde temsil edenler.....	403
V.	YARARLANMAYA İLİŞKİN BAZI SÖZLEŞME KAYITLARI	404
1.	Kapalı işyeri şartı.....	404
2.	Yararlandırmama kaydı.....	405
3.	Sözleşme farkının güvencelenmesi (korunması) kaydı - İşverenin sendika üyesi olmayanlara dilediği hakları sağlama serbestisinin incelenmesi	407
§ 26.	TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN TEŞMİLİ	413
I.	GENEL OLARAK	413
II.	TEŞMİLİN KOŞULLARI	414

1. İlgililerin talebi	414
2. Yüksek Hakem Kurulu'nun görüşünün alınması	414
3. Teşmil edilecek toplu iş sözleşmesi ve uygulanacağı işyeri	414
4. Zorunlu değişikliklerin yapılması.....	415
5. Kararın yayımlanması ve gerekçe.....	415
6. Yürürlük tarihi	416
III. TEŞMİLİN HÜKÜMLERİ.....	416
1. Teşmilin tarafların karşılıklı hak ve borçlarını kapsayamaması	416
2. Teşmil edilen hükümlerden yararlanmanın üyelik sıfatına veya dayanışma aidatı ödenmesine bağlı olmaması	417
3. Teşmilin süresi ve sona ermesi	417
§ 27. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİNİN HÜKÜMLERİ.....	419
I. GENEL OLARAK	419
II. TARAF SIFATININ ORTADAN KALKMASI.....	419
III. YENİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMAYA BAŞLANABİLMESİ.....	419
IV. ARD ETKİ (TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLERİNİN DEVAMI)	420
1. Ard etkinin kapsamı	420
2. Ard etkiden yararlanacak işçiler	421
3. Ard etkinin sona ermesi.....	425
V. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HÜKÜMLERİNİN İŞ SÖZLEŞMESİ TEMELİNDE UYGULANMAYA DEVAM EDİLDİĞİ AYRIK DURUM	426
§ 28. TOPLU GÖRÜŞMEDE ANLAŞMA SAĞLANAMAMASI HALİNDE ARABULUCULUK	428
I. OLAĞAN ARABULUCULUK.....	428

1. Tayin halleri	428
a. İlk toplantıya gelmeme veya görüşmeye başlamama	428
b. Toplantıya devam etmeme	428
c. Toplu görüşme süresi içerisinde tarafların anlaşamadıklarını tespit etmesi	429
d. Toplu görüşme süresinin dolması.....	429
2. Durumun görevli makama bildirilmesi ve arabulucu tayini	429
3. Arabulucunun görev süresi	430
4. Arabulucunun anlaşma sağlaması	430
5. Arabulucunun anlaşma sağlayamaması	430
II. OLAĞANÜSTÜ (İSTİSNAİ) ARABULUCULUK	431
1. Erteleme halinde olağanüstü arabuluculuk.....	431
2. Kanuni bir grev kararı alınması halinde olağanüstü arabuluculuk.....	431
III. ARABULUCULUK SİSTEMİ	432
1. Seçici Kurul	432
2. Arabulucunun tanımı ve nitelikleri	433
IV. ARABULUCULARIN SEÇİMİ VE İLANI.....	434
V. ARABULUCULARIN GÖREVLENDİRİLMESİ VE ÇALIŞMA ESASLARI.....	434
VI. ARABULUCULARIN GÖREVLENDİRİLEMEYECEĞİ UYUŞMAZLIKLAR	435
§ 29. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN YORUM VE EDA DAVALARI	436
I. GENEL OLARAK	436
II. YORUM DAVASI.....	436
III. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA FAİZ	438

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞ MÜCADELESİ HUKUKU

§ 30. İŞ UYUŞMAZLIĞININ TÜRLERİ.....	441
I. BİREYSEL İŞ UYUŞMAZLIĞI-TOPLU İŞ UYUŞMAZLIĞI.....	441
II. HAK UYUŞMAZLIĞI-MENFAAT UYUŞMAZLIĞI.....	442
§ 31. TOPLU İŞ UYUŞMAZLIĞININ GREV VE LOKAVT YOLUYLA ÇÖZÜMLENMESİ.....	443
I. GREV VE LOKAVTIN ANAYASAL TEMELİ	443
II. GREV KAVRAMI VE UNSURLARI.....	444
1. Grev kavramı	444
2. Grevin unsurları	444
a. İşçilerin işi bırakması	444
b. Çalışılması gereken bir işin bırakılması.....	445
c. İşi bırakmanın topluca çalışmamak suretiyle faaliyeti durdurmak veya aksatmak amacı taşıması.....	445
d. Topluca çalışmamanın işçilerin aralarında anlaşmaları veya bir kuruluşun kararına uymaları suretiyle olması.....	446
e. İşi bırakmanın süresi	447
3. Grev sayılmayan iş bırakma halleri.....	447
a. İşçinin ücretinin ödenmemesi nedeniyle çalışmaması.....	447
b. İşçinin iş sağlığı ve güvenliği bakımından yakın, acil ve hayati bir tehlikenin ortaya çıkması nedeniyle çalışmaması.....	448
c. İş sağlığı ve güvenliği bakımından idari tasarrufla işin durdurulması.....	448
4. Yasal grevin unsurları.....	449
a. Toplu iş sözleşmesi yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması.....	449

b.	Yasal usulün yerine getirilmesi.....	452
aa.	Kararın alınması ve ilanı	452
bb.	Uygulama tarihinin işverene ve görevli makama bildirilmesi ve ilanı	453
c.	Karar ve uygulama sürelerine uyulmamasının yaptırımını	455
d.	Grev kararının kapsamı	456
e.	Geçici veya sürekli grev yasaklarının bulunmaması	456
aa.	Sürekli grev (ve lokavt) yasakları.....	456
aaa.	Sürekli yasağa tabi yerler ve işler	456
bbb.	Sürekli yasağa tabi kişiler	460
bb.	Belirli hallere ilişkin geçici yasaklar	461
cc.	Grev ve lokavtın Cumhurbaşkanlığı kararıyla ertelenmesi.....	461
aaa.	Ertelemenin koşulları.....	464
bbb.	Ertelemenin hükümleri	470
f.	İş mücadelesinin grev oylamasıyla engellenmesi....	471
aa.	Oylama talebi	472
bb.	Oylama yapılması yeter sayısı	473
cc.	Oylamanın yapılması ve sonuçları	473
dd.	Grev oylaması sonucuna itiraz	475
ee.	Oylamanın sonucu.....	476
aaa.	Oylamada grevin yapılmaması sonucunun çıkması.....	476
bbb.	Oylamada grevin yapılması sonucunun çıkması.....	477
5.	Grev (ve lokavt) halinde mülki amirin yetkileri	481
§ 32.	İŞ MÜCADELESİ YASAKLARINDA UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ.....	483
I.	GENEL OLARAK	483
II.	UYUŞMAZLIĞIN YÜKSEK HAKEM KURULU TARAFINDAN ÇÖZÜLECEĞİ HALLER	483
1.	İş mücadelesinin yasak olduğu hallerde.....	483

2. İş mücadelesinin ertelendiği hallerde	484
3. Grev oylaması halinde.....	484
III. YÜKSEK HAKEM KURULUNA BAŞVURU SÜRESİNİN KISALIĞI.....	485
IV. UYUŞMAZLIK YÜKSEK HAKEM KURULU'NA İNTİKAL ETTİKTEN SONRA TARAFLARIN YETKİSİ	485
V. İŞLETMEYE DAHİL İŞYERLERİNİN BAZILARINDA İŞ MÜCADELESİ YASAĞI OLMASI HALİNDE UYUŞMAZLIĞIN ÇÖZÜMÜ	486
VI. YÜKSEK HAKEM KURULU'NUN YAPISI, ÇALIŞMASI VE KARARLARININ NİTELİĞİ.....	488
1. Yapısı.....	488
2. Kurulun oluşumu	488
3. Yönetimi	490
4. Kurulun çalışması	490
5. Yüksek Hakem Kurulu kararlarının kesin olmasının anlamı.....	491
§ 33. LOKAVT KAVRAMI.....	493
I. LOKAVT KAVRAMI	493
II. LOKAVTIN UNSURLARI	493
1. İşçilerin işten geçici olarak ve topluca uzaklaştırılması	493
2. Uzaklaştırmanın faaliyeti tamamen durduracak şekilde olması	494
3. İşveren kararı.....	494
III. YASAL LOKAVTIN UNSURLARI	494
1. Toplu iş sözleşmesi yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması	494
2. Yasal usulün yerine getirilmesi.....	495
a. Kararın alınması.....	495
b. Uygulama tarihinin bildirilmesi ve ilanı	497
3. Geçici veya sürekli lokavt yasaklarının bulunmaması .	497

IV. LOKAVT KARARININ KAPSAMI.....	497
§ 34. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ BAKIMINDAN HÜKÜMLERİ.....	500
I. İŞ SÖZLEŞMESİNİN ASKIYA ALINMASI	500
II. ASKI HALİNİN BAŞLAMASI VE SONA ERMESİ.....	501
III. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ TARAFLARININ BORÇLARINA ETKİSİ.....	502
1. Yasal grev ve lokavt sırasında askıda kalan borçlar.....	502
a. İşçinin işgörmeye borcu.....	502
b. İşverenin ücret ödeme borcu	502
aa. Grev ve lokavt anına kadar işlenmiş ücretler bakımından.....	502
bb. Grev ve lokavt süresi için ücret ödenmesi bakımından.....	503
aaa. Asıl ücret ve ücret ekleri bakımından.....	503
bbb. Hafta tatili ücreti ödenmesi bakımından	505
ccc. Ulusal bayram ve genel tatil günü ücreti bakımından	505
ddd. İşverenin aidat kesme ve gönderme yükümlülüğü.....	506
2. Yasal grev ve lokavt sırasında askıda kalmayan borçlar	506
IV. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİNİ FESİH HAKKINA ETKİSİ.....	507
1. İş sözleşmesinin haklı/geçerli nedenle feshine etkisi ...	508
a. Yasal grev ve lokavtın haklı/geçerli neden oluşturması.....	508
b. Feshi ihbar sürelerine etkisi.....	510
aa. Grev ve lokavt sırasında feshi ihbarda bulunulması.....	510
bb. İşlemeye başlayan feshi ihbar süresinin grev ve lokavt nedeniyle durması.....	512
c. İş sözleşmesinin grev nedeniyle feshedilmesi	512
V. GREVE KATILMAKTAN VAZGEÇİRMEYE YÖNELİK İŞLEMLER	512

VI. YASAL GREV VE LOKAVTTA GEÇEN SÜRENİN ETKİSİ.....	514
1. Yıllık ücretli izin hakkının doğumu ve miktarına etkisi	514
2. Belirli süreli iş sözleşmesine etkisi	515
3. Deneme süresine etkisi	516
4. Kıdem ve ihbar tazminatı ile iş güvencesine esas hizmet süresine etkisi.....	517
5. Diğer kıdeme bağlı haklara etkisi	517
§ 35. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ GÖRME BORCUNU GEÇİCİ OLARAK ORTADAN KALDIRAN HALLERLE BİRLEŞMESİ	519
I. GENEL OLARAK	519
II. YASAL GREV VE LOKAVT SIRASINDA YILLIK ÜCRETLİ İZİNİN KULLANILMASI	519
1. Yıllık izin kullanılırken grev ve lokavt başlaması.....	519
a. Grev başlaması	519
b. Lokavt başlaması	522
2. Yıllık iznin grev ve lokavt başladıktan sonra kullanılması	523
III. GREV VE LOKAVTIN İSTİRAHAT SÜRESİNE RASTLAMASI	524
1. Grevin işçi istirahatli iken başlaması	524
2. İşçinin grev sırasında hastalanması	527
3. Lokavtın işçi istirahatli iken başlaması.....	527
§ 36. YASAL GREV VE LOKAVTIN KONUT HAKKINA ETKİSİ.....	528
I. GENEL OLARAK	528
II. 6356 md. 69 KAPSAMINDA KONUT KAVRAMI.....	528
III. KONUTTAN YARARLANMANIN KOŞULLARI.....	529
1. Konutun iş sözleşmesine bağlı olarak sağlanmış olması	529

2. İş sözleşmesinin yasal grev ve lokavt nedeniyle askıda olması	529
IV. KONUTTAN YARARLANMANIN HÜKÜMLERİ	530
1. Yararlanmanın süresi.....	530
2. İşçinin konut masraflarını ödeme yükümü	530
3. İşverenin konuttan yararlanmayı engellememe yükümü.....	531
§ 37. YASAL GREV VE LOKAVT SIRASINDA KORUMA İŞLERİNİN YERİNE GETİRİLMESİ	532
I. GENEL OLARAK	532
II. İŞ MÜCADELESİNİN NİTELİĞİ VE KORUMA İŞLERİYLE İLİŞKİSİ.....	532
III. KORUMA İŞLERİNİN KAPSAMI.....	533
IV. KORUMA İŞLERİNİN SÜREYE BAĞLI (ARALI) OLMAMASI.....	536
V. KORUMA İŞLERİNDE ÇALIŞTIRILACAK İŞÇİLERİN TESPİTİ.....	537
1. İşçi kadrosunun tespiti.....	537
a. İşverenin tespit yetkisi	538
b. Tespite itiraz	538
aa. İtirazın süresi.....	538
bb. İtirazın konusu	538
cc. İtirazda görevli ve yetkili mahkeme.....	539
dd. Davanın görülmesi.....	539
c. Tespitin birlikte yapılabilmesi.....	539
d. Görevli makamın tespit yetkisi	540
aa. Görevli makamın tespitini gerektiren haller ...	540
bb. Görevli makamın tespitine itiraz.....	542
e. Tespit zamanının isabetsizliği.....	542
2. İşçilerin ismen belirlenmesi.....	543
VI. KORUMA İŞLERİNDE ÇALIŞMANIN HÜKÜMLERİ	544
1. Koruma işleri yükümünün iki taraflı olması.....	544

2. Çalışma ve çalıştırma yükümüne aykırı davranışın yaptırımı.....	545
a. Hukuki yaptırım.....	545
b. İşverenin yeni işçi alma olanağı.....	545
c. Cezai yaptırım.....	546
3. Koruma işlerinde çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmesi	546
§ 38. YASAL GREV VE LOKAVTIN SENDİKANIN YETKİ VE SORUMLULUKLARI BAKIMINDAN SONUÇLARI ...	547
I. ZARARDAN SORUMLULUK	547
1. Sendikanın sorumluluğu.....	547
2. Sendikanın kendi kusuru ile verdiği zarardan sorumluluğu	547
3. İlgili kişilerin şahsi sorumluluğu.....	548
4. Zararın kapsamı.....	548
II. TARAF İŞÇİ SENDİKASININ GREV GÖZCÜSÜ TAYİN ETMESİ.....	549
III. TARAF İŞVEREN SENDİKASININ LOKAVT GÖZCÜSÜ TAYİN ETMESİ.....	550
§ 39. YASAL GREV VE LOKAVTIN SENDİKA İLE ÜYESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ BAKIMINDAN SONUÇLARI.....	552
I. GENEL OLARAK	552
II. ÜYENİN SENDİKA KARARLARINA UYMA YÜKÜMÜ	552
III. GREV VE LOKAVT SIRASINDA ÜYELERE YARDIM YAPILMASI	553
1. Grev ve lokavt fonları ile yardımda bulunabilme olanağı.....	553
2. Yardımın organizasyonu.....	554
3. Yardımın tüzükte düzenlenmesi zorunluluğu.....	555
4. Grev ve lokavt ödeneği ve verilmesinde uyulması gereken kurallar	556

§ 40. YASAL GREVİN GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERE İLİŞKİN SONUÇLARI	558
I. GENEL OLARAK	558
II. İŞVERENİN GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERİ ÇALIŞTIRMAMA HAKKI.....	558
1. Çalıştırmama hakkının kapsamı.....	558
2. Çalıştırmama hakkının hükümleri	559
III. GREVE KATILMAYAN İŞÇİLERİN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANAMAMASI.....	561
§ 41. YASAL GREV VE LOKAVTIN İŞ SÖZLEŞMESİ TARAFLARININ ÇALIŞMA VE ÇALIŞTIRMA SERBESTİSİNE İLİŞKİN SONUÇLARI.....	562
I. GENEL OLARAK	562
II. İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİ ASKIDA KALAN İŞÇİLERİN YERİNE BAŞKA İŞÇİ ÇALIŞTIRMAMA YÜKÜMÜ	562
1. Yükümlülüğün uygulanması	562
a. Süresi	563
b. Kapsamı	563
2. Yeni işçi alma yasağının istisnası	568
3. Yükümlülüğe aykırılığın yaptırımını	569
a. Aykırılığın tespiti.....	569
b. Yaptırım	569
III. İŞ SÖZLEŞMESİ ASKIDA KALAN İŞÇİLERİN BAŞKA İŞVEREN YANINDA ÇALIŞMAMA YÜKÜMÜ	570
1. Yükümlülüğün kapsamı.....	570
2. Yaptırımını.....	571
IV. ÇALIŞAN İŞÇİLERİN ÜRETTİĞİ ÜRÜNLERİN DIŞARI ÇIKARILMASI	571

§ 42. YASAL GREV VE LOKAVTIN SOSYAL SİGORTALARA İLİŞKİN SONUÇLARI	575
I. GENEL OLARAK	575
II. YASAL İŞ MÜCADELESİ VE SOSYAL SİGORTA İLİŞKİSİ.....	575
1. Sosyal sigorta ilişkisinin devamı	575
2. Sigortalılık niteliği ve sigortalılık süresi bakımından etkisi	575
3. Bildirim ve prim ödeme yükümlülükleri bakımından etkisi	576
III. YASAL GREV/LOKAVTTA GEÇEN SÜRELERİN BORÇLANILMASI.....	577
§ 43. YASA DIŞI GREV VE SONUÇLARI	579
I. YASA DIŞI GREV KAVRAMI	579
II. TOPLU EYLEM HAKKI ÜZERİNE	580
1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin toplu eylem hakkına ilişkin kararları.....	581
2. Yargıtay'ın yaklaşımı.....	583
3. Anayasa Mahkemesi'nin yaklaşımı.....	590
4. Kişisel görüşümüz.....	593
5. Yargı kararlarının belirginleşmesi.....	602
III. YASA DIŞI GREVİN HUKUKİ SONUÇLARI	604
1. İş sözleşmesini derhal fesih hakkı	604
a. Koşulları	604
aa. Yasa dışı grevin uygulanmaya başlamış olması	604
bb. İşçinin yasa dışı grevle ilgisinin bulunması	604
cc. İşçinin kusurlu olması.....	605
dd. İspat yükü	605
aaa. Grevin yasa dışı olduğunun ve işçinin grevle ilgili bulunduğunun ispatı.....	605
bbb. İşçinin kusurlu olduğunun ispatı	605

b. Yasa dışı grev nedeniyle feshin niteliği ve hükümleri	607
aa. Feshin hukuki niteliği	607
bb. Yasa dışı grev nedeniyle fesihle hakdüşümü süresi.....	608
2. Yasa dışı grevde geçen süre için işçinin ücrete hak kazanamaması.....	608
3. Yasa dışı greve katılan işçilerin yerine başka işçi çalıştırma olanağı.....	609
4. Yasa dışı greve katılan işçilerin konuttan yararlanma durumu	609
5. Yasa dışı greve katılmayan işçilerin durumu	610
6. İşverenin yasa dışı grev nedeniyle uğradığı zararları talep etme hakkı.....	610
a. Zarar talebinin temeli.....	610
b. Zarardan sorumlu olanlar	611
aa. İşçi kuruluşunun sorumluluğu.....	611
bb. Grev katılan işçilerin sorumluluğu	613
c. Zararın kapsamı.....	613
d. İşverenin müterafik kusuru nedeniyle tazminattan indirim yapılması.....	615
e. İspat yükü.....	617
7. İşçi sendikasının üyesine karşı sorumluluğu.....	618
IV. YASA DIŞI GREVİN CEZAI SONUÇLARI	618
§ 44. YASA DIŞI LOKAVT VE SONUÇLARI	620
I. YASA DIŞI LOKAVT KAVRAMI.....	620
II. YASA DIŞI LOKAVTIN HUKUKİ SONUÇLARI.....	620
1. İş sözleşmesi bakımından sonuçları.....	620
a. İş sözleşmesinin ihlali	620
b. İhlalin doğurduğu hukuki sonuçlar	621
aa. İşçinin yasa dışı lokavt süresine ilişkin ücretini talep hakkı.....	621
bb. Diğer zararlarını talep hakkı.....	622

cc. İş sözleşmesini haklı nedenle fesih hakkı	622
2. Yasa dışı lokavt halinde taraf işveren sendikasının sorumluluğu	623
3. İşveren tarafının işçi sendikası karşısındaki sorumluluğu	623
III. YASA DIŞI LOKAVTIN CEZAİ SONUÇLARI	624
§ 45. GREV VE LOKAVTIN YASA DIŞI OLUP OLMADIĞININ TESPİTİ DAVASI	626
I. TESPİT DAVASININ KONUSU	626
II. TESPİT DAVASININ TARAFLARI	626
III. DAVANIN AÇILABİLECEĞİ SÜRE	627
1. Davanın grev ve lokavt kararı verildikten sonra veya uygulanırken açılabilmesi	627
2. Grev ve lokavtın sona ermesinin davanın devamına engel olmaması	629
a. Grev ve lokavtın karar aşamasında kalmış olması .	630
b. Grev ve lokavtın uygulamaya konulması	630
IV. DAVANIN GÖRÜLMESİ VE TESPİT KARARI	631
1. Görevli ve yetkili mahkeme	631
2. Mahkemece tedbir kararı verilebilmesi	631
3. Tespit hükmünün verilmesi	632
a. Tespit hükmünün davanın açıldığı tarihteki duruma ilişkin olması	632
b. Tespit hükmünün etkisi	632
aa. Tespit hükmünün tarafların üyelerini bağlayıcı niteliği	632
bb. Tespit hükmünün ceza davasında kesin delil oluşturması	633
§ 46. GREV VE LOKAVTIN SONA ERMESİ	635
I. GREV VE LOKAVTIN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ	635
1. Toplu iş sözleşmesinin imzalanması	635

2. Grevi uygulayan sendikanın ortadan kalkması	635
II. ERTELEME KARARI VERİLMESİ	635
III. GREV VE LOKAVTIN TARAFLARIN KARARIYLA SONA ERMESİ	636
IV. İŞÇİ SENDİKASININ ÜYE KAYBI NEDENİYLE GREVİN KALDIRILMASI.....	636
1. Koşulları	636
2. Grevin kaldırılmasının yetki belgesine etkisi.....	638
V. GREV VE LOKAVTIN KÖTÜYE KULLANMA NEDENİYLE DURDURULMASI	644
VI. KATILAN OLMAMASI GREVİ SONA ERDİRİR Mİ?	650
KAYNAKÇA	653